

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
первинної акредитаційної експертизи
щодо підготовки фахівців другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
у Львівському національному аграрному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту», пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті та наказу Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2019 р. №60-л «Про проведення акредитаційної експертизи у Львівському національному аграрному університеті» експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

Голова експертної комісії:

Гонтарева Ірина Вячеславівна – завідувач кафедри підприємницької діяльності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, доктор економічних наук, професор

Член експертної комісії:

Рєпіна Інна Миколаївна – професор кафедри економіки та підприємництва Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», доктор економічних наук, професор

у період з 11.02.2019 по 13.02.2019 р. безпосередньо у навчальному закладі провела первинну акредитаційну експертизу освітньої діяльності Львівського національного аграрного університету щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

У процесі експертизи комісія розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила та проаналізувала інформацію про фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення, якісних характеристик підготовки фахівців, внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності закладу вищої освіти та його відповідність вимогам чинного законодавства щодо провадження освітньої діяльності.

За результатами оцінювання комісія зробила наступні висновки:

1. Загальна характеристика Львівського національного аграрного університету

Львівський національний аграрний університет (ЛНАУ) – сучасний заклад вищої освіти, який вже понад 160 років відіграє важливу роль у розвитку аграрної освіти і науки.

Заснований у 1856 р. як Рільнична школа у Дублянах. Школа стала середнім професійним спеціальним навчальним комплексом з деякими ознаками вищої школи і мала на меті сприяти подальшому вдосконаленню сільськогосподарського виробництва на основі проведення наукових експериментів і дослідів.

З розвитком цього навчального закладу зростав його статус і змінювалася назва:

- 1878 рік – Вища рільнична школа у Дублянах;
- 1901 рік – на підставі ухвали міністра землеробства Австро-Угорщини Вищій рільничій школі присвоєно статус Академії землеробства;
- 1919 рік – на базі Академії створено рільничо-лісовий факультет Львівської Політехніки;
- 1947 рік – Рішенням Ради Міністрів СРСР і наказом міністра вищої освіти СРСР від 30 вересня 1946 року створено Львівський сільськогосподарський інститут;
- 1996 рік – Постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 року № 1058 на базі Львівського державного сільськогосподарського інституту створено Львівський державний аграрний університет;
- 2008 р. – Указом Президента України від 24 березня 2008 року № 258/2008 Львівському державному аграрному університету надано статус національного.

Сьогодні Львівський національний аграрний університет (ЛНАУ) – це багатопрофільний заклад вищої освіти, який провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям вищої освіти та кваліфікації широкого спектра аграрних, технічних, економічних та інших напрямів науки, техніки, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань, здійснює культурно-просвітницьку діяльність.

Експертна комісія ознайомила з оригіналами установчих документів Львівського національного аграрного університету, які підтверджують його статус і право на здійснення освітньої діяльності у галузі вищої освіти.

Університет має вищий (четвертий рівень) Державної акредитації і готує бакалаврів, магістрів і докторів філософії для потреб агропромислового комплексу України.

Відомча приналежність – Міністерство освіти і науки України як галузевий заклад вищої освіти. Форма власності – державна.

Юридична адреса ЛНАУ: вул. Володимира Великого, 1, м. Дубляни, Жовківський р-н, Львівська область, Україна, 80381.

Тел. (032) 224-23-35, факс (032) 224-29-19 E-mail: rectorat@lnau.edu.ua

Адреса офіційної веб-сторінки: [https:// www.lnau.edu.ua](https://www.lnau.edu.ua)

Ректор Львівського національного аграрного університету – Снітинський Володимир Васильович, доктор біологічних наук, Заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії аграрних наук України, професор. На посаді ректора працює з 1998 року.

Основними установчими документами, які є юридичною підставою для здійснення діяльності Львівського національного аграрного університету є:

- Указ Президента України «Про надання Львівському національному аграрному університету статусу національного» від 24.03.2008 № 258/2005;
- витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань № 20141455 від 20.02.2015 р.;
- Статут Львівського національного університету (затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 17.02.2017 № 259);
- ліцензія на право надання освітніх послуг від (від 15.12.2017 р.);
- сертифікат про акредитацію ЗВО за статусом вищого навчального закладу освіти IV рівня серія РД-IV № 146702 від 16.12.2008.

До складу університету входять 5 факультетів (агротехнологій та екології; економічний; землевпорядний; механіки та енергетики; будівництва та архітектури), навчально-науковий інститут заочної та післядипломної освіти, 8 коледжів, 36 кафедр, відділ аспірантури та докторантури.

В структурі університету також функціонують навчально-науковий дослідний центр, навчально-дослідний відділ та його лабораторії, редакційно-видавничий відділ, студентське проектно-технологічне бюро (СПТБ), навчально-науковий центр, наукова бібліотека, відділ міжнародних зв'язків, інформаційний відділ, навчальний відділ, відділ з організації виховної роботи студентів, відділ технічних засобів навчання та навчальних комп'ютерних технологій, господарський відділ, 7 навчально-лабораторних корпусів, навчально-наукове дослідне господарство, студентське містечко, що об'єднує 7 гуртожитків; їдальню, буфети, медичний пункт, спортивні зали.

В університеті запроваджено ступеневу систему підготовки кадрів, яка дозволяє здобути 3 освітні ступені: бакалавр, магістр та доктор філософії.

Сьогодні у ЛНАУ на п'яти факультетах навчається майже 5 тисяч студентів за 22 спеціальностями ОС «Бакалавр», 16 спеціальностями ОС «Магістр» та 8 спеціальностями ОС «Доктор філософії».

В університеті реалізуються нові концепції гуманітарної та фундаментальної підготовки, запроваджено кредитно-модульну систему організації навчального процесу, укладено угоди про науково-технічне співробітництво з вищими навчальними закладами Польщі, Чехії, Німеччини, США, Хорватії, Угорщини, Словаччини, Болгарії, Туреччини, Румунії, Молдови та інших країн. Відповідно до цих угод в університеті реалізуються програми трансферу студентів, проходження навчання за програмами подвійних дипломів, проводяться щорічні міжнародні науково-практичні конференції, реалізуються програми довготривалого стажування викладачів в університетах зазначених країн.

Значна увага також приділяється організації виховної роботи серед студентів. Основні показники, які характеризують діяльність Львівського НАУ представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальні показники діяльності Львівського національного аграрного університету

№ п/п	Показник	Значення показника
1.	Рівень акредитації ЗВО	IV
2.	Кількість ліцензованих спеціальностей	
	ОС «бакалавр»	22
	ОС «магістр»	16
	ОС «доктор філософії»	8
3.	Кількість спеціальностей, акредитованих за:	
	ОС «бакалавр»	16
	ОС «магістр»	16
4.	Контингент студентів на всіх курсах навчання:	4288
	▪ на денній формі навчання;	2347
	▪ на заочній формі навчання	1941
5.	Кількість факультетів	5
6.	Кількість кафедр	36
7.	Кількість співробітників (всього)	912
	▪ в т. ч. науково-педагогічних	359
8.	Серед них:	
	– докторів наук, професорів, осіб/%	33/9,2
	– кандидатів наук, доцентів, осіб/%	252/70,2
9.	Загальна / навчальна площа будівель, кв. м.	67995,4/16906,6
10.	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.) 2018 р	132895,6
11.	Кількість посадових місць в читальних залах	560
12.	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів	1097
	– у тому числі з виходом і Інтернет	1097

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється на економічному факультеті із використанням матеріально-технічної бази та професорсько-викладацького складу ЛНАУ та відповідних відокремлених структурних підрозділів університету.

Випусковою кафедрою за спеціальністю є кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності створена у 2018 році в результаті реорганізації кафедр права і підприємництва та статистики і аналізу (наказ №128 від 13.06.2018 р). До реорганізації випусковою кафедрою для спеціальності була кафедра права і підприємництва, що функціонувала як окремий структурний підрозділ з 2006 р. Очолює кафедру д.е.н., професор Губені Юрій Едвардович

Науково-методичний і навчальний процес на кафедрі забезпечують 11 викладачів, з них 8 осіб (72,7%) працюють за основним місцем роботи, решта є внутрішніми сумісниками. Із загальної кількості викладачів працює: докторів наук – 2 особи (18,2 %); кандидатів наук – (81,8 %). Загалом по кафедрі наукові ступені мають 11 осіб (100%), вчені звання професора або доцента – 8 осіб (72,7%). Рівень наукової та професійної активності усіх викладачів кафедри засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у п. 30 Ліцензійних умов.

Висновок: Перевіривши оригінали відповідних документів, експертна комісія підтверджує достовірність інформації акредитаційної справи, які характеризують нормативно-правову базу та результати діяльності навчального закладу.

Комісія констатує, що Львівський національний аграрний університет володіє повним пакетом установчих та інших нормативно-правових документів, які забезпечують його право на здійснення освітньої діяльності в галузі вищої освіти і відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації освітньо-професійних програм, в тому числі освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів для навчання за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається за рахунок випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти згідно Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України та Правил прийому до Львівського національного аграрного університету.

Фінансування підготовки здійснюється як за рахунок коштів державного бюджету України (за державним замовленням), так і за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб – на договірній основі.

Підготовка фахівців зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється у межах ліцензійного обсягу 30 осіб денної та заочної форми навчання, затвердженого наказом МОН України № 1565 від 19.12.2016р.

Формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відбувається насамперед за рахунок випускників економічного факультету ЛНАУ, що здобули ОС «Бакалавр» за профільною та спорідненими спеціальностями. Крім того, частково набір забезпечується за системою «перехресного вступу». Відзначимо, що під час вступної кампанії 2017 р., з метою забезпечення ліцензійного обсягу прийому, випусковою кафедрою проведена активна робота по залученню випускників закладів вищої освіти минулих років як на денну, так і на заочну форму навчання.

Дані про формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти наведені у таблиці 2.

У період з 2017-2018 рр. кількість осіб, прийнятих на навчання знаходилася в межах ліцензованого обсягу підготовки. Необхідно констатувати деяке зниження загального набору студентів за ОС «Магістр» у 2018 р. порівняно з 2017 р., однак позитивним явищем є зростання кількості зарахованих на навчання осіб за денною формою навчання.

На час проведення акредитаційної експертизи контингент студентів (з урахуванням змін у їх чисельності відповідно до даних таблиці 3), що навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої складає 24 особи.

Таблиця 2

Показники формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

№ п/п	Показник	Роки	
		2017/2018 н.р.	2018/2019 н.р.
1.	Ліцензований обсяг підготовки:		
	- денна форма навчання	15	20
	- заочна форма навчання	15	10
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	16	13
	- денна форма / в тому числі за держзамовленням	9/5	11/4
	- заочна форма / в тому числі за держзамовленням	7/1	2/-
3.	Подано заяв:		
	- за денною формою навчання	15	20
	- за заочною формою навчання	20	7
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення:		
	- за денною формою навчання	3,0	5,0
	- за заочною формою навчання	20	-

Таблиця 3

Динаміка змін контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

№ з/п	Назва показника	2017/2018 н.р. курси:		2018/2019 н.р., курси:	
		1	2	1	2
1.	Кількість студентів за спеціальністю (денна/заочна форма навчання)	9/7		8*/2	8/6
2.	Кількість відрахованих студентів(денна/заочна ф.и.), у тому числі:	1/1		3**/-	-
	- за невиконання навчального плану	-/1		1/-	-
	- за порушення дисципліни та правил внутрішнього розпорядження				
	- у зв'язку з переведенням до інших ЗВО				
	- інші причини	1/-		2/-	
3.	Кількість студентів, зарахованих на продовження навчання(денна/заочна ф.и.)	-		-	-
	у тому числі:				
	- переведених з інших ЗВО				
	- поновлених на навчання				
	- прийнято				

* дані на дату проведення акредитаційної експертизи за ЄДЕБО

** Відраховані студенти: 1. Кіт О.В згідно наказу №508/к-с від 17.09.2018р., як така, що не приступила до занять у 10-й термін; 2. Мороз Н.І. згідно наказу №699/к-с від 10.12.2018 р. за власним бажанням; 3. Турко М.Я. згідно наказу №21 / к-с від 21.01.2019 р. за результатами заліково-екзаменаційної сесії 2018-2019 н.р.

Голова експертної комісії

Гонтарева І.В.

Для формування кількісного та якісного складу студентів і підготовки їх до вступу у Львівський національний аграрний університет колективом кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності постійно проводиться комплексна профорієнтаційна робота серед випускників ОС «Бакалавр» ЛНАУ та інших вищих закладах освіти м. Львова. План профорієнтаційної роботи кафедри розробляється відповідно до планів профорієнтаційної роботи університету та економічного факультету, а також відповідно до Правил прийому до Львівського національного аграрного університету. До профорієнтаційної роботи залучаються всі викладачі випускової кафедри, однак є також закріплена відповідальна особа, яка координує цю роботу і узагальнює її результати.

Комісія відзначає, що профорієнтаційна робота кафедри охоплює досить широкий перелік заходів, методів та інструментів. Це зокрема:

- регулярні зустрічі завідувача, кафедри, викладачів, представників приймальної комісії з абітурієнтами для ознайомлення їх зі змістом освітньо-професійної програми, її перевагами, можливостями щодо формування фахових компетенцій, консультування щодо умов вступу, навчання, практичної підготовки;

- організація зустрічей студентів з представниками бізнесу, регулятивних органів, державних структур; залучення їх до безпосередньої участі у наукових заходах, що проводяться кафедрою, виїзних семінарів на виробництві, ярмарки професій, конференцій, презентацій, виставок та інших заходів, що проводяться Торгово-промисловою палатою Львівщини, Департаментом агропромислового розвитку, громадськими організаціями. Це допомагає студентам глибше познайомитися з майбутньою професією, оцінити її можливості та переваги;

- використання різноманітної поліграфічної продукції: банери, буклети, флаєри, інформаційні листівки, книжкові закладки, календарики.

- популяризація інформації про спеціальність у засобах масової інформації (газетах, радіо) та соціальних мережах. Зокрема у соціальній мережі «Facebook» створені сторінка кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і окремо – сторінка спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», де висвітлюється вся актуальна інформація про події та заходи, що відбуваються на кафедрі, новини студентського життя тощо.

Організація і проведення прийому студентів здійснюється приймальною комісією університету і відповідає вимогам законодавчих і нормативних документів. Зарахування здійснюється на конкурсній основі за результатами фахового вступного випробування, іспиту з іноземної мови та з урахуванням середнього бала диплому, здобутого за попереднім освітнім ступенем.

Висновок: експертна комісія вважає, що робота університету, економічного факультету і колективу кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з питань формування контингенту студентів організована на належному рівні і здійснюється з використанням різноманітних форм та методів.

Прийом студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається з дотриманням законодавчих і нормативних вимог в межах встановленого ліцензованого обсягу прийому.

Водночас, наявність вакантних місць для вступу свідчить про необхідність розширення географії проведення профорієнтаційної роботи.

3. Зміст підготовки фахівців

Процес підготовки фахівців зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється у відповідності до освітньо-професійної програми, навчального плану, графіку начального процесу, розкладу занять.

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» розроблена проектною групою науково-педагогічних працівників кафедри права і підприємництва (до реорганізації була випусковою кафедрою) у складі проф. Губені Ю.Е., доцентів Крупи В.Р. та Маркович Н.В., затверджена Вченою радою ЛНАУ (протокол № 8 від 27.04.2017 р.) та введена в дію з 01.09.2017 р. (Наказ ректора університету № 242 к-с від 31.05.2017 р.)

Проаналізувавши зміст та структуру освітньо-професійної програми експертна комісія зробила висновок, що вона містить усі обов'язкові компоненти, що визначають нормативний термін та зміст навчання, форми державної атестації, перелік програмних компетентностей та результатів навчання, перелік обов'язкових та вибіркового компонентів та ін. Програма розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм Академії педагогічних наук України, Положення про організацію освітнього процесу в Львівському національному аграрному університеті та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Навчальний план підготовки магістрів складений за типовою формою на основі освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Він визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми проведення підсумкового контролю.

Загальний обсяг часу за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів та навчальним планом становить 2700 год. (90 кредитів ECTS) та триває 1 рік 6 місяців на денній формі навчання та 1 рік і 9 місяців на заочній формі навчання.

Навчальним планом освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» передбачено вивчення дисциплін загальної та професійної підготовки. В свою чергу кожен цикл дисциплін охоплює обов'язкові (нормативні) та вибірково компоненти. Частка обов'язкових компонентів навчального плану складає 64 кредити (71,1%), вибірково – 26 кредитів (28,9%).

Вибіркова частина підготовки магістра складається з навчальних дисциплін за вибором навчального закладу та дисциплін за вибором студентів. Перелік цих дисциплін визначається залежно від магістерської програми.

Також навчальний план передбачає виконання 4-х курсових робіт (2 обов'язкові та 2 вибірково), практичну підготовку та державну атестацію.

Відзначимо, що перелік та зміст навчальних дисциплін, форм практичної підготовки, передбачених навчальним планом забезпечує якісну підготовку фахівців у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Проаналізувавши співвідношення між обсягом обов'язкових та вибіркових дисциплін освітньо-професійної програми, співвідношення між обсягом навчальних годин та самостійної роботи, експертна комісія встановила що вони відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту».

З усіх дисциплін навчального плану розроблені робочі програми, які містять інформацію про тематичний зміст навчальної дисципліни, формування відповідних компетентностей, види та обсяг навчальної роботи студентів, перелік рекомендованої літератури та інших інформаційних ресурсів, критерії успішності навчання, форми та засоби поточного і підсумкового контролю, систему оцінювання знань і вмінь. Робочі програми розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедр, що забезпечують викладання відповідних дисциплін, схвалюються методичними комісіями факультетів, погоджуються керівником навчального відділу та затверджуються першим проректором університету.

Усі робочі програми складені та затверджені відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України.

Теоретичне навчання за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається впродовж перших двох семестрів і триває 34 тижні. Тривалість першого (осіннього) семестру становить 14 тижнів, другого (весняного) – 20 тижнів. Обсяг тижневого аудиторного навантаження не перевищує встановлені нормативом 24 години, на екзаменаційну сесію виноситься не більше 5 іспитів.

Впродовж першого року навчання студенти ОС «Магістр» складають 10 іспитів, 5 заліків та виконують 1 курсову роботу обов'язкового циклу. Виконання ще трьох робіт здійснюється впродовж 2 і 3 семестрів. В третьому семестрі студенти також проходять виробничу і переддипломну практики, складають кваліфікаційний екзамен та здійснюють дипломне проектування.

Виробнича та переддипломна практики є важливою складовою навчального процесу. Основною метою практичної підготовки є поглиблення та закріплення набутих під час навчання знань, відпрацювання вмінь і навичок з обраної спеціальності в умовах конкретних підприємств, установ і організації, набуття досвіду організації та управління господарськими процесами та самостійного вирішення практичних завдань. В процесі переддипломної практики також проводяться дослідження та здійснюється збір матеріалів для написання дипломної роботи.

Організація практичної підготовки студентів регламентується «Положенням про проведення практики студентів ЛНАУ», затвердженим Вченою радою ЛНАУ від 06.02.2017 р.

Підсумкова державна атестація магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» включає кваліфікаційний екзамен та захист дипломної роботи. Атестація дає змогу

виявити рівень засвоєння студентами теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Дипломна робота виконується за матеріалами реальних підприємств, організацій і установ, або за статистичними матеріалами Департаментів агропромислового розвитку при районних державних адміністраціях.

Всі дипломні роботи у Львівському національному аграрному університеті проходять перевірку на антиплагіат за допомогою сервісу StrikePlagiarism, а також процедуру попереднього розгляду на засіданні випускової кафедри.

Захист дипломних робіт магістрів відбувається на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії, склад і графік роботи якої затверджується наказом ректора ЛНАУ.

Висновок: *Експертна комісія констатує, що освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» розроблені відповідно до нормативних вимог, затвердженні і введені в дію в установленому порядку.*

Зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації.

4. Кадрове забезпечення навчального процесу

У процесі аналізу кадрового забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти, експертна комісія ознайомила з штатними розписами кафедр, викладачі яких задіяні до виконання навчального плану та перевірила достовірність наведених в акредитаційній справі даних щодо професійно-кваліфікаційних характеристик та результатів діяльності цих викладачів.

Встановлено, що виконання навчального плану ОС «Магістр» забезпечує персонал 4-х кафедр економічного факультету та однієї кафедри, яка входить у структуру факультету механіки та енергетики. При цьому цикл дисциплін загальної підготовки забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр управління проектами та безпеки виробництва, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, права.

З метою, якісного забезпечення підготовки фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти була створена група забезпечення у кількості 4 осіб, які є штатними працівниками випускової кафедри. Група забезпечення затверджена наказом ректора ЛНАУ №200 від 01.10.2018 р. До складу групи забезпечення спеціальності, зокрема, увійшли:

Губені Юрій Едвардович – завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; д.е.н., професор,

Яців Ігор Богданович – проректор з наукової роботи ЛНАУ, д.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

Райтер Наталія Іванівна – к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

Крупа Оксана Миколаївна – к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

Експертна комісія підтверджує, що всі члени групи забезпечення спеціальності працюють у ЛНАУ за основним місцем роботи і не входять до жодної іншої групи забезпечення даного чи іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі.

За результатами перевірки встановлено що склад групи забезпечення відповідає Ліцензійним умовам щодо провадження освітньої діяльності:

– частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, становить 100% загальної кількості членів групи забезпечення.;

– частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, що складає 50% загальної кількості групи забезпечення і перевищує встановлений Ліцензійними умовами норматив за найвищим (доктор філософії) рівнем вищої освіти на 20%.

– кваліфікація членів групи забезпечення відповідає спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена рівнем наукової та професійної активності працівників групи забезпечення, що засвідчується виконанням за останні 5 років не менше 7 умов, зазначених у пункті 30 Ліцензійних умов у сфері вищої освіти. Зокрема, кваліфікація Губені Ю.Е. підтверджена результатами діяльності за 13 підпунктами п.30 Ліцензійних умов, кваліфікація Яціва І.Б. – за 8 підпунктами, кваліфікація Райтер Н.І. та Крупи О.М. – за 7 підпунктами. Увесь склад групи забезпечення має науковий ступінь, що відповідає спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

– усі члени групи забезпечення мають стаж науково-педагогічної роботи більше 10 років.

На одного члена групи забезпечення спеціальності припадає 20 студентів, що відповідає вимогам п.29 Ліцензійних умов.

До виконання лекційних годин дисциплін навчального плану за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти загалом залучаються 12 працівників науковими ступенями та вченими званнями (100% забезпечення). Серед них 3 особи мають науковий ступінь доктора економічних наук або професора.

При цьому частка лекційних годин, які читаються докторами наук складає 27% від їх загального обсягу, що відповідає Ліцензійним вимогам.

Загалом частка лекційних годин, які читаються науково-педагогічними працівниками з науковим ступенем та/або вченим званням відповідної спеціальності за основним місцем роботи складає 92,1%.

Аналіз кадрових характеристик працівників, які забезпечують виконання освітньо-професійної програми показав, що підготовка фахівців здійснюється викладачами у відповідності з їх науково-педагогічною спеціальністю та кваліфікацією.

Випускова кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності сьогодні налічує 11 науково-педагогічних працівників, з них 8 працюють на постійній основі. Серед штатних працівників – 2 доктори економічних наук (18,2%), з них 1 має вчене звання професора. Частка працівників з науковими ступенями кандидата або доктора економічних наук складає 100%, частка працівників, які мають вчене звання професора або доцента – 72,7%. Середній вік науково-педагогічних працівників кафедри – 42 роки.

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності д.е.н., професор Губені Юрій Едвардович має стаж науково-педагогічної роботи в університеті 28 років. На посаді завідувача кафедри працює з 2005 року.

Докторську дисертацію на тему «Розвиток аграрної реформи і аграрної політики у Чеській республіці у постсоціалістичний період» захистив у 2005 році за спеціальністю 08.07.02 -Економіка сільського господарства і АПК.

Вчена звання професора отримав у 2007 р.

Проф. Губені Ю.Е. – відомий в Україні та за її межами фахівець з питань розвитку підприємництва та агробізнесу. Крім вагового наукового доробку експертна комісія відзначає його активну публіцистичну (понад 80 публікацій), та громадську діяльність, тісну співпрацю з представниками бізнесу, державними структурами, міжнародними установами та громадськими організаціями.

Для вдосконалення свого професійного рівня всі науково-педагогічні працівники кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності проходять підвищення кваліфікації (у формі стажування) згідно затвердженого плану. Стажування проходить як на кафедрах інших вищих навчальних закладів України (Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет біоресурсів і природокористування України), так і закордоном (Державна Вища Технічно-Економічна Школа ім. О. Броніслава Маркевича (Польща), Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego) (Польща), Старопольська школа вища в Кельцах (Польща), Чеський університет наук про життя CULS-ČZU (Чехія).

За останні 5 років усі викладачі, які забезпечують навчальний процес за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти підвищували свою кваліфікацію у різних формах (захист дисертацій, одномісячне стажування у закладах вищої освіти України, піврічне закордонне стажування).

Висновок: Експертна комісія констатує, що:

- кількісні та якісні показники кадрового забезпечення освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим

(магістерським) рівнем вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації;

- склад групи забезпечення спеціальності є достатнім і відповідає усім критеріям, визначених Ліцензійними умовами;

- кадровий склад випускової кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності характеризується наявністю висококваліфікованих викладачів, які мають достатній науково-освітній потенціал, постійно підвищують свій фаховий рівень та педагогічну майстерність.

5. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Результати перевірки експертної комісії свідчать, що для підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти Львівський національний аграрний університет має необхідну матеріально-технічну базу. Комісією здійснено перевірку документів, що засвідчують право власності університету на навчальні корпуси, гуртожитки та інші будівлі і споруди. Встановлено, що для надання освітніх послуг університет не використовує орендованих приміщень.

Загальна площа приміщень ЛНАУ становить 67995,4 м². Навчальні приміщення університету становлять 16906,6 м², з яких 15481,3 м² безпосередньо використовуються для занять студентів. У розрахунку на одного студента денної форми навчання за ліцензованим максимальним обсягом припадає 3,9 м², що дозволяє проводити заняття в одну зміну. Значення показника відповідає вимогам МОН України – 2,4 м² в розрахунку на одного студента.

Крім навчальних приміщень за кафедрами університету закріплено приміщення для науково-педагогічних працівників загальною площею 3590,38 м². Службові приміщення розташовані на території 13132,02 м².

Всі приміщення відповідають вимогам ДБН В2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затверджених наказом Державного комітету України у справах містобудування та архітектури від 27.06.1996 р. №117, що в сукупності дозволяє здійснювати навчальний процес за умови постійного відповідного в них санітарно-гігієнічного режиму (висновок Жовківської районної санітарно-епідеміологічної станції за №05.03.02-04/7186 від 24.11.2014 р.).

Також, всі вони за висновками довідки Жовківського районного відділу Головного управління МНС у Львівській області за № 17/377 від 28.04.2016 року, відповідають протипожежним вимогам щодо їх експлуатації і придатні до проведення навчального процесу.

Підготовка фахівців за ОС «Магістр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється переважно у головному навчальному корпусі, де розташований економічний факультет університету. Окремі заняття також проводяться в аудиторіях навчального корпусу факультету механіки та енергетики та агрономічного корпусу.

Усі навчальні корпуси Львівського національного аграрного університету є капітальними будівлями, їх технічний стан задовільний і забезпечує нормальні ергономічні та санітарно-гігієнічні умови для навчального процесу. Навчальні корпуси та гуртожитки забезпечуються централізованим теплопостачанням. Разом із тим, оскільки навчальні корпуси збудовані понад 50 років тому, а окремі – понад 100 років, їхні об'ємно-планувальні характеристики не дозволяють у повній мірі переобладнати їх для сприятливого пересування людей з особливими потребами.

Водночас, зважаючи на відсутність перешкод для пересування по території, порогів, наявність близьких під'їзних шляхів до будівель для автомобілів, достатню ширину коридорів і дверей в аудиторії, можливість навчання за індивідуальним графіком (без прив'язки до аудиторії) комісія констатує, що загалом умови доступу до навчання і проживання студентів-інвалідів є прийнятними. Проте, для доступу в корпуси та гуртожитки необхідно реконструювати сходові майданчики шляхом встановлення пандусів для пересування на інвалідних візках.

Експертна комісія підтверджує матеріали акредитаційної справи про те, що університеті добре розвинута соціальна інфраструктура та створені всі умови для проживання студентів, їх належного фізичного, культурного та духовного розвитку.

Проживають студенти у студентському містечку, що являє собою комплекс гуртожитків з житловими приміщеннями, місцями загального користування, закладами громадського харчування, медичного і побутового обслуговування, спортивними залами, студентською церквою та іншими спорудами і приміщеннями, що входять в цей комплекс.

Університет має 6 власних гуртожитків загальною площею 11419,3 м² для розміщення приїжджих студентів та забезпечення їх нормального проживання і навчання. У всіх гуртожитках наявні необхідні функціональні приміщення: кімнати для занять, читальні зали, кімнати для відпочинку, душові, кухні, санвузли, комори, кімнати для сушки одягу і взуття. Забезпеченість студентів гуртожитком складає 100%.

Харчування студентів забезпечують студентська їдальня, розташована на території студмістечка, а також 5 буфетів швидкого приготування їжі, що знаходяться у навчальних корпусах університету. Для покращення харчування студентів між другою та третьою парою передбачена велика перерва.

У ЛНАУ створені всі умови для заняття спортом та фізичною культурою. Тут успішно функціонує спортивний комплекс, який включає: стандартне футбольне поле з трав'яним покриттям і з трибунами на 2000 місць, комплекс легкоатлетичних споруд та гімнастичних споруд, гандбольне, два баскетбольні, два волейбольні поля, два тенісних корти, два спортмайданчики для міні-футболу.

Також до послуг студентів 3 спортивні зали загальною площею 480,1 м² : великий спортивний зал з місцями для глядачів, середній спортивний зал, зал важкої атлетики та атлетичних видів спорту. У період канікул студенти мають змогу відпочивати в університетському спортивно-оздоровчому таборі «Маяк», який розташований у смт. Коблево на березі Чорного моря.

З метою культурного та духовного розвитку студентської молоді, її творчих здібностей в університеті організовано роботу художніх колективів і гуртків,

функціонує центр академічного капеланства. На тертої студмістечка розташована студентська церква.

Економічний факультет, до складу якого входить випускова кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності має цілком достатнє матеріально-технічне забезпечення для здійснення навчального процесу відповідно до навчальних планів та робочих програм дисциплін. За кафедрами факультету закріплено 40 приміщень для занять студентів (аудиторії, навчально-методичні кабінети, комп'ютерні класи), які більше ніж на 30% забезпечені мультимедійним обладнанням.

До матеріально-технічної бази кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, яка використовується в процесі підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти належать навчальні аудиторії (305, 501), інформаційно-методичний кабінет економічного факультету (ауд. 307), де встановлено 10 персональних комп'ютерів. Також у навчальному процесі за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» використовуються навчальні аудиторії та спеціалізовані кабінети кафедр економіки, права, міжнародних економічних відносин, управління проектами та безпеки виробництва, автоматизації та інтегрованих комп'ютерних систем. навчально-методичний кабінет (ауд. 306). Крім цього до матеріально-технічної бази випускової кафедри належать кабінет завідувача кафедри (ауд. 315), кабінети викладачів (ауд. 312,314), лаборантська (ауд. 306-1)

Навчальний процес на кафедрах забезпечений персональними комп'ютерами, ноутбуками, ксероксами, мультимедійними проекторами та іншим обладнанням. Забезпечення навчальною та науковою літературою студентів і науково-педагогічних працівників здійснює наукова бібліотека ЛНАУ.

Навчальні корпуси Львівського НАУ та гуртожитки об'єднані в єдину локальну мережу Інтранет волоконно-оптичним підключенням. Університет має необмежений доступ до мережі Інтернет зі швидкістю 500 Мбіт/сек та власний сервер. Усі комп'ютери університету забезпечені стабільною швидкістю Інтернету 500 кілобайт за секунду.

Висновок: експертна комісія констатує, що матеріально-технічне забезпечення навчального процесу і соціально-побутова інфраструктура Львівського національного аграрного університету відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації і дозволяють повною мірою та якісно забезпечувати підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

6. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Освітня діяльність Львівського національного аграрного університету з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та

біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється на підставі чинних нормативно-правових актів України: Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187, інших документів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України та відповідних галузевих стандартів вищої освіти.

Перевірка експертною комісією стану навчально-методичного дисциплін за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» засвідчила, що кожна дисципліна, що передбачена навчальним планом, має навчально-методичний комплекс, розроблений на основі типових положень згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України та узгоджений в установленому порядку.

Навчально-методичний комплекс дисципліни включає: робочу програму дисципліни; конспекти лекцій, плани практичних занять; завдання для самостійної роботи студентів; матеріали методичного забезпечення (методичні вказівки для практичних занять виконання курсових робіт тощо), перелік питань (у т.ч. тестових) для поточного та підсумкового контролю, екзаменаційні білети, комплексні контрольні роботи.

У всіх робочих програмах передбачено наявність необхідних розділів: мета і завдання дисципліни, професійні компетентності і результати навчання, тематичний план, зміст програми за темами, плани практичних (семінарських) занять, завдання для самостійної роботи студентів, система оцінювання, рекомендована література, інформаційні ресурси тощо.

Самостійна робота студентів забезпечена відповідними навчально-методичними матеріалами, підручниками, навчальними посібниками (в т.ч. в електронній формі), конспектами лекцій. На кафедрі функціонує навчально-методичний кабінет, забезпечений навчальною та науковою літературою, а також періодичними виданнями фахового спрямування.

Ресурсні можливості інформаційно-методичного кабінету кафедри дозволяють виконувати практичні завдання із використанням прикладних програм MS Office та Statistica, здійснювати дистанційне навчання та тестовий контроль знань у середовищі Moodle, дають доступ до електронних версій підручників і періодичних видань тощо.

Усі дисципліни навчального плану читаються за сучасними технологіями: лекції в електронній формі з демонстраційними слайдами; використанням мультимедійних пристроїв; матеріалів, що містяться у електронних навчальних курсах та Інтернет-ресурсах навчального призначення. Студенти мають вільний доступ до мережі Internet через бездротову точку доступу як в навчальних аудиторіях так і в гуртожитках

Експертна комісія констатує, що методичне забезпечення дисциплін відповідає вимогам, має відповідні обсяги та тиражі та доступне для користувачів через офіційний сайт Львівського національного університету <https://www.lnau.edu.ua>.

Навчальним планом підготовки студентів ОС «Магістр» за освітньо-

професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» передбачено проходження виробничої та переддипломної практик. Виробнича практика проводиться на другому курсі підготовки протягом 6 тижнів на підприємствах, установах та організаціях державного та приватного секторів різних видів економічної діяльності як у Львівській області, так і за її межами. З усіма підприємствами, де проходять практику студенти, укладені і юридично оформлені відповідні угоди. Угоди укладаються як на час проходження конкретної практичної підготовки, так і на тривалий термін (до 5 років).

Так, згідно з угодами про проходження практики базу практики за освітньо-професійною програмою, що акредитується складають Відділ агропромислового розвитку Радеківської РДА Львівської області; Відділ агропромислового розвитку Сокальської РДА Львівської області; ТзОВ «Вікнабуд» м. Львів; ТзОВ «Еко Міт» Кам'янка-Бузького району Львівської області; ТзОВ «Укрмолпродукт» м. Дубно; ПП «Бекеша» Золочівського району Львівської області, Відділ агропромислового розвитку Мостиської РДА Львівської області; Відділ агропромислового розвитку Жовківської РДА Львівської області.

Крім означених підприємств, установ та організацій студенти спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» мають змогу проходити практику у ННДЦ ЛНАУ, а також у рамках співпраці з філіями кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, зокрема у ТзОВ «Ринок сільськогосподарської продукції «Шувар».

Усі види практик забезпечені відповідними програмами та методичними матеріалами, що регламентують зміст практики, її завдання, терміни виконання, вимоги до оформлення звітів та їх захисту на випусковій кафедрі тощо.

В рамках академічної мобільності студентів та набуття передового практичного досвіду організації та ведення бізнесу студентам-магістрам надається можливість проходження практики за кордоном за програмами «LOGO» - «Екологічно чисті господарства» (Німеччина), Mavista (сільськогосподарські підприємства Німеччини). Також студенти скеровуються на практику у Польщу на підприємства «Плантація над Танвія та Польські ягоди».

Крім цього, студенти-магістри, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» мають змогу навчатися за програмою «подвійний диплом» у Старопольській вищій школі в Кельцах (Польща) і паралельно здобути дипломи ОС «Магістр» двох країн (України та Польщі).

Відбір здобувачів вищої освіти для участі у програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією ЛНАУ, якщо інше не передбачено умовами програми, з урахуванням успішності, участі у науковій роботі та знання іноземної мови.

Атестація якості підготовки випускників ОС «Магістр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» проводиться у формі кваліфікаційного екзамену та захисту дипломної роботи. Усі форми державної атестації забезпечені відповідними програмами та методичними рекомендаціями.

Дипломні роботи магістрів виконуються за тематикою, що затверджена на кафедрі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за матеріалами реальних підприємств, організацій тощо. Комісія відзначає, що тематика дипломних робіт

відповідає напрямку спеціальності та частково враховує галузеву специфіку навчального закладу.

Висновок: Експертна комісія констатує, що навчально-методичне забезпечення процесу підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті повністю відповідає чинним стандартам і акредитаційним вимогам. Водночас, комісія рекомендує колективу випускової кафедри посилити роботу щодо підготовки видання власних навчальних посібників та підручників.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Основним джерелом інформаційного забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти є наукова бібліотека Львівського національного аграрного університету.

Експертна комісія перевірила умови обслуговування читачів, можливості доступу до інформаційних ресурсів та рівень забезпеченості освітнього процесу підручниками, навчальними посібниками, фаховими періодичними виданнями за освітньо-професійною програмою, що акредитується.

Комісія констатує, що діяльність наукової бібліотеки здійснюється відповідно до вимог сучасної вищої освіти та орієнтована на систематичне оновлення книжкових фондів згідно з потребами освітнього процесу, постійний моніторинг ринку інформаційних ресурсів, аналіз інформаційних потреб користувачів, запровадження технологій автоматизації бібліотечно-інформаційних процесів. Це забезпечує систематичне та якісне інформаційно-бібліографічне обслуговування студентів і викладачів.

Станом на 01.11.2018 р. загальний документальний фонд бібліотеки університету становив 546600 примірників, у тому числі: наукової літератури – 197587 примірників; навчальної літератури – 225860 примірників; художньої літератури – 35542 примірників. Крім цього, бібліотечний фонд формують довідкові та періодичні видання, а також електронні інформаційні ресурси.

Джерелами поповнення книжкових фондів бібліотеки є придбання літератури у видавництвах за рахунок коштів університету, а також дарчі видання. Згідно з рішенням вченої ради ЛНАУ у бібліотеку передаються електронні версії навчально-методичних посібників, наукових матеріалів, підготовлених викладачами ЛНАУ.

Обслуговування користувачів безпосередньо у бібліотеці проводиться у абонементі та в 3-х читальних залах, зокрема головному читальному залі, читальному залі для професорсько-викладацького складу, електронному читальному залі. Також функціонують читальні зали при навчально-методичних кабінетах випускових кафедр.

У електронному читальному залі облаштовано 14 автоматизованих робочих місць користувачів. У залі завжди є черговий бібліотекар, який вичерпно

інформує читача з будь-якого питання, надає консультативну допомогу та навчає технологіям інформаційного самообслуговування.

Наукова бібліотека продовжує використання інтегрованої бібліотечно-інформаційної системи «РБІС-32» у складі 3 модулів: «Адміністратор», «Каталогізатор», «Читач». Безперервно йде поповнення електронного каталогу (ЕК). Загальний обсяг складає 146203 бібліографічних записів, з них – 7678 позицій рідкісних видань.

Електронний каталог дає можливість здійснювати швидкий і якісний пошук літератури за різними параметрами, як наприклад: автор, назва документа, рік видання, мова, вид документа, наявність електронної версії документа та деякими іншими класифікаторами.

Також електронна бібліотека ЛНАУ надає користувачам послугу віддаленого визначення індексів УДК/ББК. Довідково-бібліографічне обслуговування користувачів здійснюється в бібліотеці у формі віртуальної довідки «Запитай у бібліотекаря» через електронну пошту.

Сайт електронної бібліотеки ЛНАУ доступний за адресою: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/naukbibl/elektronnabiblioteka.html>

В головному читальному залі бібліотеки відкрито доступ до мережі Інтернет сучасними Wi-Fi технологіями, який забезпечує доступ до інформаційних ресурсів без додаткових витрат на облаштування локальних мереж. Надання бібліотеці можливості працювати з віртуальними інформаційними ресурсами, представленими в мережі Інтернет, значно розширює інформаційне поле отримання релевантної інформації.

Сьогодні науково-інформаційний підрозділ бібліотеки спрямовує свої зусилля на формування інформаційно-ресурсної бази, працює над оновленням електронних баз даних.

На кафедрах економічного факультету постійно проводяться виставки навчально-методичної літератури з дисциплін, які читаються, презентуються нові надходження. Також на сайті наукової бібліотеки представлені віртуальні виставки нових надходжень літератури та виставки тематичного характеру, присвячені знаменним подіям а пам'ятним датам.

Результати перевірки показали, що бібліотека Львівського національного аграрного університету достатньо укомплектована науковою, навчальною, довідковою та художньою літературою, періодичними та електронними виданнями.

Дисципліни навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» повністю забезпечені друкованими та електронними підручниками, навчальними посібниками загальним тиражем 286 друкованих примірників, а також методичними вказівками, довідковою та іншою навчальною літературою.

У бібліотеці ЛНАУ наявні фахові періодичні видання, які відповідають потребам навчання магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», а саме: «Агробізнес сьогодні», «Аграрна економіка», «Пропозиція», «Економіка АПК», «Економіка України»,

«Вісник аграрної науки», «Право України», «Безпека життєдіяльності» та ін. Загалом перелік фахових видань за профілем спеціальності охоплює 12 найменувань, що перевищує нормативні показники.

Кількість наявної навчальної літератури є достатньою для повноцінного освітнього процесу. Частина її передана бібліотекою у навчально-методичний кабінет кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що дозволяє оперативно забезпечувати студентів літературою як під час проведення занять, так і при підготовці до них.

Постійно відбувається співпраця кафедри з науковою бібліотекою, спрямована на замовлення поповнення фондів бібліотеки підручниками з дисциплін, передбачених навчальним планом.

Висновок: Експертна комісія дійшла до висновку, що наявні у бібліотеці підручники, навчальні посібники, фахові періодичні видання, довідкова та інша література (у тому числі в електронній бібліотеці) в розрізі окремих дисциплін, повністю забезпечують процес підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Рівень інформаційного забезпечення навчального процесу за заявленою освітньо-професійною програмою у Львівському національному аграрному університеті відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації.

8. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освіти

В ході проведення акредитаційної експертизи комісія зазначила, що система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті функціонує відповідно до ст.16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII. Згідно із зазначеною нормою законодавства про освіту національна система забезпечення якості вищої освіти складається з:

- 1) системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);
- 2) системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;
- 3) системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

Згідно із зазначеною статтею 16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII, система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Львівського національного аграрного університету передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Львівського національного аграрного університету, на інформаційних стендах та у будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти Львівського національного аграрного університету, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

Відповідно до норм частини другої ст.16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній останній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII та з метою створення належних умов для повноцінного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті, в умовах розвитку процесів інтеграції національної системи вищої освіти та Закладів вищої освіти України у Європейський простір вищої освіти (ЕНЕА), та в контексті реалізації заходів щодо вдосконалення системи якості відповідно до норм сертифікованої Системи управління якістю ISO 9001:2015, прийнятої Міжнародною організацією із стандартизації у 2015 р., що набрала чинності в Україні 1 липня 2016 р., та з урахуванням Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, що були ухвалені на Міністерській конференції 14-15 травня 2015 р., освітня діяльність Університету, навчально-методична та наукова робота науково-педагогічних працівників університету провадиться згідно з та регулюється дією відповідних положень:

Положення про академічну доброчесність у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №3 від 8.11.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №246 від 20.11.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про академічну доброчесність у ЛНАУ.pdf»).

Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників Львівського національного аграрного університету – введено в дію наказом ректора ЛНАУ №147 від 03.07.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про стажування.doc»).

Положення про відкриті заняття у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №9 від 14.06.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №147 від 03.07.2017 р. (можна знайти за

посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про відкриті заняття ЛНАУ.doc»).

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №10 від 26.06.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №153 від 10.07.2017 р.(можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про академ. мобільність.doc»).

Положення про порядок підготовки та видання методичної та навчальної літератури у Львівському національному аграрному університеті – введено в дію наказом ректора ЛНАУ №141 від 27.06.2017 р.(можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про порядок підготовки та видання методичної та навчальної літератури»).

Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у Львівському національному аграрному університеті – затверджено наказом ректора №153 від 03.10.2016 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у ЛНАУ.pdf»).

Положення про критерії, правила і процедури оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП), кафедр і факультетів Львівського національного аграрного університету – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №2 від 4 жовтня 2018 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ від 22 жовтня 2018 р. №221. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про рейтинг викладачів, кафедр та факультетів ЛНАУ.pdf»).

Положення про критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів вищої освіти Львівського національного аграрного університету – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №2 від 4 жовтня 2018 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ від 22 жовтня 2018 р. №221. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти ЛНАУ.doc»).

У відповідності до Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ЛНАУ, протягом 2017-2018 навчального року 51 викладач пройшов підвищення кваліфікації, стажуючись, в тому числі за кордоном, зокрема, у закладах вищої освіти Федеративної Республіки Німеччина, Польщі, Латвії та Молдови.

Одним з напрямів вдосконалення внутрішньої системи якості є сертифікація Системи управління якістю згідно стандартів ISO 9001, зокрема відповідно до останньої версії «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», затвердженої у новій редакції у травні 2015 року.

В рамках функціонування підсистеми забезпечення та моніторингу якості освітньої діяльності у Львівському національному аграрному університеті проводиться щорічне рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ЛНАУ з оприлюдненням результатів таких оцінювань

на офіційному веб-сайті ЛНАУ. Оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників здійснюється також за допомогою проведення анкетування студентів.

Заходи із запобігання і виявлення академічного плагіату здійснюються у відповідності до Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у Львівському національному аграрному університеті, затвердженого наказом ректора №153 від 03.10.2016 р.

Організаційна структура системи забезпечення якості освіти включає роботу:

- Комісії з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти при Вченій раді Університету, згідно з Наказом Ректора №63 від 19.03.2018 р.

- Комісії з питань академічної доброчесності, яка створена згідно з Наказом Ректора №38 від 27.02.2018 р. та здійснює свою роботу у відповідності до Положення про академічну доброчесність у Львівському національному аграрному університеті, схваленого Вченою радою ЛНАУ, протокол №3 від 8.11.2017 р., яке введено в дію наказом ректора ЛНАУ №246 від 20.11.2017 р.

- Комісій з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти при Вчених радах факультетів, які діють відповідно до Наказу Ректора №63 від 19.03.2018 р.

- Груп забезпечення якості реалізації освітніх програм за відповідними рівнями вищої освіти та спеціальностями, відповідно до Наказу Ректора №63 від 19.03.2018 р.

Висновок: *Експертна комісія констатує, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті функціонує відповідно чинної нормативно-правової бази та дозволяє здійснювати підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на рівні сучасних вимог.*

8. Якість підготовки випускників

Контроль за якістю навчального процесу є одним із основних заходів внутрішньо-університетської системи якості освіти підготовки здобувачів вищої освіти. Усі форми контролю здійснюються у відповідності з планами-графіками, що є складовою частиною організації навчального процесу в університеті.

Організація контролю базується на розроблених і затверджених на кафедрах методичних розробках щодо визначення критеріїв оцінки знань студентів з усіх дисциплін. Це забезпечує єдиний підхід до оцінки знань студентів і дотримання стандартів про освіту.

Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі заліку або семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни і в терміни, встановлені графіком навчального процесу ЛНАУ.

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться екзаменаційною комісією після закінчення навчання за певним освітнім ступенем. Атестація проводиться відповідно до положень «Про Екзаменаційну комісію ЛНАУ», введеного в дію

наказом ректора університету №123 від 09.07.2015 р. з внесеними змінами, затвердженими наказом ректора №276 від 26.12.2018 р.

Контроль залишкового рівня знань, або після атестаційний моніторинг набутих знань та вмінь, проводиться через деякий час після вивчення дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання студента і проводиться вибірково, як правило, в інтересах зовнішнього контролю якості навчання чи внутрішнього, з метою вивчення стійкості засвоєних знань студентами. Контроль залишкового рівня знань проводиться за 100-бальною та національною шкалою. Підсумкова оцінка контролю залишкового рівня знань визначається як сума балів за кожен вид екзаменаційних завдань.

Виконання ККР вимагало від здобувачів вищої освіти системних знань з дисциплін різних циклів. Пакети ККР складено відповідно до типових вимог щодо складу, змісту та порядку їх розробки. До кожного пакета ККР розроблено критерії їх оцінювання з урахуванням специфіки навчальної дисципліни.

Проведення вимірювання залишкових знань здійснювалося у вигляді перевірки проведених комплексних контрольних робіт перед проведенням акредитаційної експертизи та співставлення отриманих результатів з проведеними комплексними роботами експертною комісією.

Результати контролю знань за наслідками самоаналізу студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» наведені в Додатку Б та свідчать про достатній рівень теоретичних знань та практичних навичок із дисциплін навчального плану.

Показники успішності із циклу загальної підготовки студентів за результатами ККР при самоаналізі становлять: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 75,0%; із циклу професійної та практичної підготовки абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 91,7%.

Експертна комісія в період роботи в університеті провела вибірково контроль знань студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» із дисциплін усіх циклів та виявила незначну розбіжність даними самоаналізу і проведеного контролю з дисциплін. Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами наведені у Додатку Б.

Середній показник абсолютної успішності виконання ККР при акредитаційній експертизі для дисциплін циклу загальної підготовки студентів становить 100%, якість – 75,0%. Середній показник абсолютної успішності для дисциплін циклу професійної та практичної підготовки становить 100%, якість – 83,3%.

Експертна комісія ознайомила із курсовими роботами студентів з метою проведення аналізу тематик та якості виконання курсових робіт з дисциплін «Організація агробізнесу», «Інфраструктура підприємницької діяльності», «Бізнес-процеси», «Споживча кооперація». Було встановлено, що методичне забезпечення виконання курсових робіт є в наявності. Темі курсових робіт є актуальними, роботи виконані згідно вимог.

Експертною комісією була проведена вибірково перевірка курсових робіт студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова

діяльність», а саме: Лютої (Парахін) М.Ю., Мосійчука С.Р., Москаля Р.О.

Навчальним планом передбачено проходження виробничої практики студентами освітнього ступеня «Магістр» освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Комісією встановлено наявність укладених договорів із агропромисловими підприємствами, установами та організаціями: відділом агропромислового розвитку Золочівської РДА Львівської області; відділом агропромислового розвитку Радохівської РДА Львівської області; відділом агропромислового розвитку Сокальської РДА Львівської області; ТзОВ «Вікнабуд» м. Львів; ТзОВ «Еко Міт» Кам'янка-Бузького району Львівської області; ТзОВ «Укрмолпродукт» м. Дубно; відділом агропромислового розвитку Мостиської РДА Львівської області; відділом агропромислового розвитку Жовківської РДА Львівської області.

Викладачами кафедри підприємництва, торгівлі та біржової здійснюється керівництво виробничою практикою студентів спільно із керівниками практики від підприємств. У поточному році було проведено виробничу практику студентів освітнього ступеню «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на базі провідних підприємств аграрного сектору та інших установ і організацій областей західного регіону. З метою підвищення практичних навичок у здобувачів вищої освіти під час проходження виробничої практики студентам до від'їзду на підприємство видаються індивідуальні завдання.

За результатами проходження виробничої практики студенти складають Звіт з практики, де відображаються результати виконання завдань за розділами відповідно до методичних рекомендацій щодо проходження практики, розроблених кафедрою підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Звіт з практики є письмовим доказом виконання програми практики.

Експертною комісією було вибірково перевірено звіти з виробничої практики студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Перевірка звітів з проходження виробничої практики показала, що в цілому звіти відповідають встановленим вимогам, правильно оформлені, а виставлені оцінки є об'єктивними (таблиця 4).

Таблиця 4

Порівняльний аналіз виконання звітів з виробничої практики за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в ЛНАУ

№ з/п	ПІБ студента	Оцінка при захисті	Оцінка експертів	Відхилення
1	Глушко Ю.Р.	Зараховано (79)	Зараховано (79)	-
2	Москаль Р.О.	Зараховано (92)	Зараховано (92)	-
3	Мосійчук С.Р.	Зараховано (77)	Зараховано (75)	-2 бали

У Львівському національному аграрному університеті державна атестація студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється у формі дипломного проектування та здачі кваліфікаційного іспиту згідно з графіком навчального процесу.

Експерти, проаналізувавши методичні матеріали для проведення підсумкової атестації студентів (дипломного проектування та здачі державного кваліфікаційного іспиту) констатують їх відповідність чинним вимогам.

Тематика дипломних робіт здобувачів вищої освіти рівня «магістр» освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є актуальною та враховує особливості сучасних організаційно-економічних умов здійснення підприємницької діяльності, особливо в аграрній сфері. Дипломні роботи виконуються згідно з завданнями, які видані науковими керівниками та затверджені завідувачем кафедри, містять елементи наукової новизни і виконуються на основі матеріалів реальних об'єктів дослідження.

Експертною комісією було вибірково перевірено магістерські роботи студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», а саме: Мілян П.І., Шпак Т.І.

Таблиця 5

Порівняльний аналіз виконання магістерських робіт за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

№ з/п	ПІБ студента	Тема випускової роботи	Оцінка при захисті	Оцінка експертів	Відхилення
1	Мілян П.І.	Організаційно правове забезпечення виробничої діяльності у сільськогосподарських підприємствах Жовківського району Львівської області	94 (відмінно)	91 (відмінно)	-3 бали
2	Шпак Т.І.	Організаційно-економічне і правове забезпечення господарської діяльності «Молокозавод Самбірський» Самбірського району Львівської області	91 (відмінно)	90 (відмінно)	-1 бал

Вибіркова перевірка магістерських робіт студентів свідчить, що за структурою, змістом і наповненістю вони відповідають встановленим вимогам.

Загалом показники якості підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», що акредитується, відповідають усім нормам щодо акредитації спеціальності за освітнім ступенем «Магістр».

Висновок: експертна комісія констатує, що якість підготовки і рівень знань фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає державним вимогам з акредитації підготовки магістрів.

10. Характеристика наукової діяльності

Науково-дослідна, інноваційна діяльність на кафедрі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності стала невід'ємною складовою освітньої діяльності та проводиться з метою інтеграції наукової, освітньої та виробничої діяльності.

Основними її завданнями є застосування наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців із вищою освітою; одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів.

Науково-педагогічний склад кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності поряд із навчально-методичною роботою, веде активну науково-дослідну роботу, результати якої публікуються в періодичних фахових виданнях, монографіях, навчальних посібниках, методичних рекомендаціях, матеріалах конференцій, що є вагомим внеском в організацію освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Крім того, у 2018 р. працівниками кафедри виконані дві теми наукових досліджень на госпрозрахункових засадах: «Соціологічний моніторинг проблем землекористування у вибраних селах» (на замовлення ТзОВ «Агро ЛВ Лімітед») згідно договору №1/5 від 20.03.2018 р. та «Дослідження поведінки власників ресторанів як суб'єктів оптової закупівлі у ТзОВ «РСП «Шувар» (на замовлення ТзОВ «РСП «Шувар») згідно договору №1/6 від 02.04.2018р.

Коло наукових досліджень науково-педагогічних працівників кафедри охоплює проблеми розвитку агробізнесу, державного регулювання аграрного підприємництва, розвитку інтегрованих підприємницьких структур, формування конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств, розвитку малих форм господарювання на селі та реалізації їх підприємницького потенціалу, діяльності оптових ринків сільськогосподарської продукції, організації збутової діяльності сільськогосподарських підприємств, кооперації, аналізу інвестиційних процесів, розвитку сільських територій, вивчення споживчої поведінки, формування цін на сільськогосподарську продукцію, ефективного розвитку економіки АПК загалом.

Результати наукових досліджень працівників кафедри постійно публікуються у вітчизняних та міжнародних фахових виданнях, презентуються на наукових конференціях і виставках навчальних закладів освіти, а також використовуються у навчальному процесі.

За період 2016–2018 рр. викладачами кафедри права та підприємництва та кафедри статистики та аналізу, на основі яких у 2018 році сформувався штатний склад кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності опубліковано понад 186 наукових праць, в т. ч. 4 – у виданнях, зареєстрованих у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science. Науково-педагогічні

працівники кафедри беруть активну участь у наукових семінарах, конференціях, конгресах, у т.ч. міжнародних.

Результати ефективної наукової діяльності щорічно оформлюються у вигляді аналітичного матеріалу заступника декана з наукової роботи, включаючи всю наявну інформацію від кафедр факультету, у тому числі – за напрямками, передбаченими загально-університетським звітом.

Науково-дослідна робота студентів

З метою сприяння розвитку творчих здібностей студентів та залучення їх до наукової діяльності на кафедрі функціонує студентський науковий гурток «Підприємництво: інновації, аналітика». Студенти-науковці – активні учасники наукових конференцій, семінарів та днів кафедри, круглих столів з проблем, пов'язаних з розвитком підприємництва в аграрній сфері. Науковим досягненням студентів сприяє щорічне проведення на кафедрі звітної студентської наукової конференції, за підсумками роботи якої є формування факультетських збірників матеріалів.

Основними напрямками наукових досліджень студентського наукового гуртка є: вивчення проблем розвитку підприємництва в системі аграрного виробництва та пошук шляхів збалансованого розвитку аграрного підприємництва та сільських територій. В рамках бюджетної теми кафедри студенти досліджували проблеми активізації підприємницької діяльності в системі аграрного виробництва, а саме формування інвестиційної привабливості аграрного підприємництва, оцінка конкурентоспроможності та конкурентного середовища сільськогосподарських підприємств. Результати наукової діяльності студентів були представлені на Міжнародному студентському науковому форумі «Студентська молодь і науковий прогрес в АПК»

Активна участь студентів у науковому гуртку дозволяє створити комунікативний простір, проводити збір, обробку та розповсюдження корисної інформації (стажування, участь в семінарах, працевлаштування). Результати студентської наукової роботи апробовані на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах тощо.

Загалом, студенти досить активно займаються науковою роботою, що підтверджується грамотами, дипломами, сертифікатами, подяками та цінними подарунками. Магістри залучаються до виконання науково-дослідних робіт, які виконуються кафедрою.

У науковій роботі випускова кафедра співпрацює з Міністерством аграрної політики та продовольства України, Національною академією аграрних наук України, Науково-методичним центром «Аграрна освіта», Генеральним консульством Чеської Республіки, Департаментом агропромислового розвитку Львівської ОДА. Підтримуються тісні зв'язки з багатьма навчальними закладами України та Європи. Результати наукових досліджень викладачів доповідаються на міжнародних конференціях в Польщі, Литві, Швеції, Чехії, Австрії та публікуються в наукових виданнях.

Висновок: експертна комісія зазначає, що наукова діяльність викладачів, які забезпечують підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою

«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», відповідає вимогам та критеріям, що висуваються до науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за освітнім рівнем «Магістр».

11. Інформація про перевірку державними контролюючими органами, перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

ЛНАУ здійснює підготовку фахівців освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», відповідно до ліцензійного обсягу (у кількості 30 осіб).

Наразі ЛНАУ проходить первинну акредитаційну «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) освітнього рівня. Оскільки акредитаційна експертиза заявленої освітньо- професійної програми у Львівському національному аграрному університеті проводиться вперше, то уваги беруться зауваження комісії Державної служби якості освіти України, яка працювала в університеті відповідно до наказу ДСЯО України від 06 серпня 2018 р. № 01-13/22 з 08 до 11 серпня 2018 р за зверненням гр. Свиначця В. А. Комісія провела ґрунтовну перевірку організації освітнього процесу та дотримання університетом вимог законодавства про вищу освіту.

В акті перевірки додержання суб'єктами господарювання, що надають послуги у сфері вищої освіти, вимог законодавства про вищу освіту № 0113/22-03-06/1 від 11 серпня 2018 р. Державної інспекції навчальних закладів України було вказано на окремі порушення вимог законодавства, виявлені під час перевірки, на усунення розроблено комплекс заходів. Акт перевірки розглянуто на засіданні Вченої ради університету протокол від 31 серпня 2018 року №1, а план заходів за результатами перевірки затверджений наказом ректора від 06 вересня 2018 року № 173а успішно реалізований.

За період підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» претензій юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності за цією освітньо-професійною програмою не надходило.

Висновок: експертною комісією відмічено, що за звітний період при перевірці Державної інспекції навчальних закладів України було вказано на окремі порушення вимог законодавства, виявлені під час перевірки. На усунення яких розроблено комплекс заходів, які були успішно реалізовані, а виявленні недоліки усунені.

Загальні висновки і пропозиції

На підставі аналізу поданих матеріалів щодо первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті та перевірки на місці відповідності показників матеріально-технічного, інформаційного, навчально-методичного та кадрового забезпечення Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним акредитаційним вимогам, експертна комісія зробила наступні висновки:

1. Львівський національний аграрний університет за встановленими критеріями стосовно матеріально-технічного, навчально-методичного, інформаційного забезпечення, рівня розвитку соціальної інфраструктури спроможний здійснювати підготовку фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

2. Кадровий склад випускової кафедри та кафедр, що забезпечують процес підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», а також склад групи забезпечення спеціальності відповідає вимогам щодо акредитації освітньо-професійних програм. Випускову кафедру очолює доктор економічних наук, професор.

3. Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», навчальні плани для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня, навчальні та робочі навчальні програми дисциплін, методичне забезпечення освітнього процесу відповідають встановленим вимогам.

4. Організація профорієнтаційної роботи охоплює широкий перелік форм та методів. Планування та формування контингенту здобувачів вищої освіти за заявленою спеціальністю здійснюється згідно чинного законодавства в межах ліцензованого обсягу набору.

5. Рівень та якість знань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відповідає акредитаційним вимогам. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти побудована та функціонує згідно чинної нормативно-правової бази.

6. Наукова діяльність колективу випускової кафедри загалом відповідає профілю спеціальності та освітньо-професійної програми, що акредитується. Наукові дослідження здебільшого мають прикладний характер, здійснюються в рамках співпраці з бізнесовими структурами різних сфер діяльності, державними органами. Наукова робота студентів організована належним чином.

Однак, експертна комісія вважає доцільним висловити рекомендації, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволять підвищити якість підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», зокрема:

- врахувати компетентності, передбачені проектом Стандарту спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у навчальному плані підготовки студентів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова

діяльність» за рахунок включення дисциплін за профілем спеціальності;

- активізувати роботу колективу випускової кафедри з підготовки та видання власних підручників та навчальних посібників, у тому числі в електронному вигляді;

- розширити партнерські зв'язки кафедри, включаючи міжнародні, активізувати проходження науково-педагогічними працівниками закордонного стажування, а також стажування на передових підприємствах регіону для оновлення теоретичних знань і посилення практичного спрямування викладання фахових дисциплін;

- розширити методи здійснення, географічну та суб'єктну спрямованість профорієнтаційної роботи для забезпечення ліцензованих обсягів наборів студентів;

- систематично поповнювати фонди навчальних та періодичних видань у навчально-методичному кабінеті та бібліотеці, а також оновлювати програмне забезпечення у інформаційно-методичному кабінеті.

На підставі вищевикладеного та порівняння фактичних показників діяльності навчального закладу із результатами самоаналізу та акредитаційними вимогами, експертна комісія Міністерства освіти і науки України рекомендує акредитувати освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри підприємницької діяльності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, доктор економічних наук, професор

I.V. Гонтарева

Член експертної комісії:

професор кафедри економіки та підприємництва Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», доктор економічних наук, професор

I.M. Рєпіна

З матеріалами висновку ознайомлений і один примірник отримав:

Ректор Львівського національного аграрного університету академік НААН України

«13» 06 2019 р.

V.V. Снітинський

Порівняльна таблиця

дотримання нормативних вимог з акредитації щодо якісних характеристик підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактичне значення	Відхилення фактичного значення
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують освітньо-професійну програму і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	91,7	-8,3
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	75	+25
2.2. Рівень знань студентів з циклу професійної та практичної підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	83,3	+33,3
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Таблиця 7

Порівняльна таблиця
дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
1	2	3	4
1. КАДРОВІ ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
1.1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	-
1.2. Наявність групи забезпечення спеціальності, що складається з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, причому:	+	+	-
1) частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання становить не менше (відсоток загальної кількості членів групи).	60	100	+40
2) Частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора становить не менше (відсоток загальної кількості членів групи)	20	50	+30
3) Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними (педагогічними) працівниками та наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
1.3. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	50%	92,1%	+42,1%
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25%	27%	+2%
1.4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

1	2	3	4
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15%	21,3%	+6,3%
1.5. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 30 Ліцензійних умов	підпункти 1-18 пункту 30 Ліцензійних умов	+	-
2. ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ ЩОДО ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
2.1. Матеріально-технічне забезпечення			
2.1.1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,9	+1,5
2.1.2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	-
2.1.3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
2.1.5. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
2.1.6. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
2.2. Навчально-методичне забезпечення			
2.2.1. Освітньої програми, затвердженої в установленому порядку	+	+	-
2.2.2. Навчального плану, за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти	+	+	-
2.2.3. Робочих програм з усіх навчальних дисциплін (програма навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу, інформаційні ресурси в Інтернеті)	+	+	-

2.2.4. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
2.2.5. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
2.3. Інформаційне забезпечення			
2.3.1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	12	+7
2.3.2. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
2.3.3. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60%	64%	+4

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри підприємницької діяльності
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця, доктор
економічних наук, професор

I.V. Гонтарева

Член експертної комісії:

професор кафедри економіки та підприємництва
Державного вищого навчального закладу
«Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», доктор
економічних наук, професор

I.M. Рєпіна

**З матеріалами висновку ознайомлений і оди
примірник отримав:**

Ректор Львівського національного аграрного
університету
академік НААН України
«13» *Од* 2019 р.

V.V. Снітинський

«Погоджено»
Голова експертної комісії МОН

І.В. Гонтарева
(ініціали та прізвище)

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт
за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

№ з/п	Назва дисципліни	Дата та час проведення ККР	Навчальна аудиторія	Академічна група	Кількість студентів	Викладач	Експерт
Дисципліни циклу загальної підготовки							
1.	Методологія та організація наукових досліджень	11.02.2019 р., 10.00	306	Птб-61	8	д.е.н. Яців І.Б.	Проф. Рєпіна І.М.
Дисципліни циклу професійної підготовки							
2.	Біржове право	11.02.2019 р., 12.00	306	Птб-61	8	к.ю.н. Ратушна Б.П.	Проф. Гонтарева І.В.
3.	Організація агробізнесу	12.02.2019 р., 10.00	306	Птб-61	8	д.е.н. Губені Ю.Е.	Проф. Гонтарева І.В.
4.	Інфраструктура підприємницької діяльності та підприємницькі ризики	12.02.2019 р., 12.00	306	Птб-61	8	к.е.н. Батюк Г.В.	Проф. Рєпіна І.М.

Декан економічного факультету, к.е.н., в.о. професора

Я.С. Янишин

Голова експертної комісії

Гонтарева І.В.

**ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ КОМП'ЄСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Дисципліни	Група	Виконувало ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі						Одержали оцінки за результатами самоаналізу			Робочість						
		Кількість студентів	Кількість	%	5		4		3		2		Середній бал	Якість успішності, %	Абсолютна успішність, %	Середній бал	Якість успішності, %	Абсолютна успішність, %	
					кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%							
Цикл загальної підготовки																			
Методологія і організація наукових досліджень	ПТБ -61	8	8	100	1	12,5	5	62,5	2	25,0	-	-	100	75,0	3,88	100	75,0	3,88	-
Усього за циклом		8	8	100	1	12,5	5	62,5	2	25,0	-	-	100	75,0	3,88	100	75,0	3,88	-
Цикл професійної підготовки																			
Біржове право	ПТБ -61	8	8	100	1	12,5	6	75,0	1	12,5	-	-	100	87,5	4,0	100	87,5	4,13	-
Організація агробізнесу	ПТБ -61	8	8	100	2	25,0	5	62,5	1	12,5	-	-	100	87,5	4,13	100	100,0	4,25	-12,5
Інфраструктура підприємницької діяльності та підприємницькі ризики	ПТБ -61	8	8	100	1	12,5	5	62,5	2	25,0	-	-	100,0	75,0	3,88	100	87,5	4,0	-12,5
Усього за циклом		8	8	100	4	16,67	16	66,66	4	16,67	-	-	100	83,3	4,0	100	91,7	4,13	-8,4
Разом за циклами		8	8	100	5	15,62	21	65,63	6	18,75	-	-	100	81,3	3,97	100	87,5	4,06	-6,2

Голова експертної комісії, д.е.н., професор

Член експертної комісії, д.е.н., професор

Ректор ЛНАУ, академік НААН України

І.В. Гонтарева

І.М. Реліна

В.В. Снітинський

Гонтарева І.В.

Голова експертної комісії